

Nr 208

Av herr Staxäng m. fl., om viss ändring av ersättningsbestämmelserna i lagen om allmänna vägar.

Enligt lagen om allmänna vägar äger markägare, över vilkas marker allmän väg drages, erhålla ersättning för upplåtelse av mark och för intrång och skada, som orsakats av vägs byggande och begagnande. Vid ersättningens bestämmande skall dock hänsyn tagas till den eventuella nytta vägen kan medföra för fastigheten. Denna bestämmelse, som icke har någon motsvarighet i lagen om enskilda vägar, innebär i praktiken att de fastigheter, som visserligen får nytta av vägen men även direkt åsamkas skada därav, många gånger kommer i en väsentligt sämre ställning än angränsande fastigheter. Genom att man vid ersättningens för markupplåtelse och vid inträngsersättningens fastställande tar hänsyn till den nytta markägaren får av vägen, tvingas denne att erlægga en form av båtnadsersättning, som icke har någon motsvarighet när det gäller övriga angränsande fastigheter, vilka jämväl har gagn av vägen. I och för sig kan visserligen icke någon erinran göras mot själva principen, att markägare, som har nytta av en ny allmän väg, även får bidra till kostnaderna för vägens byggande. Däremot ter det sig anmärkningsvärt att endast den fastighetsägare, över vilkens marker vägen går, ålägges sådan bidragsskyldighet. Många gånger är det ju även rena tillfälligheter, som avgör vägens sträckning.

Att bestämma värdet av den nytta, som vägen kan medföra för fastighetsägare, vilka äger marker i vägens omedelbara närhet men över vilkas ågor vägen icke går, torde vara tekniskt omöjligt. Ej heller torde en skyldighet för dessa fastighetsägare att erlægga båtnadsersättning stå i god överensstämmelse med det förhållandet, att byggande av allmän väg får anses utgöra en renodlat statlig uppgift. Däremot kan väl övervägas om icke den ovannämnda avräkning på statens ersättningsskyldighet som för närvarande göres bör slopas och i stället full och ograverad gottgörelse utgå.

Det kan för övrigt i detta sammanhang erinras att tidigare lagstiftning om ersättning för avstående av mark till väg stadgat att gottgörelse skulle utgå med fulla värdet av egendomen jämte hälften därutöver.

Vad som talar för att den nuvarande båtnadsersättningen bör slopas är även det förhållandet att vägförvaltningarna funnit den nuvarande regeln praktiskt svår att tillämpa.

På grund av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte utreda frågan om möjlighet för markägare att utan avdrag för båtnatsersättning enligt 19 § lagen om allmänna vägar erhålla full ersättning för det intrång utläggandet av allmän väg åsamkar denne.

Stockholm den 26 januari 1955

Ernst V. Staxäng

Sven Svensson

Holger Adolfsson

i Krokstorp